

**Програма для постраждалих осіб  
на території Хорольської міської ради  
на 2025 – 2028 роки**

**I. Загальні положення**

1. Програмою для постраждалих осіб на території Хорольської міської ради (далі - Програма) передбачено комплекс заходів, спрямованих на позбавлення від емоційної залежності, невпевненості у собі та формування у постраждалої від домашнього насильства та/або насильства за ознакою статі особи (далі - постраждала особа) здатності відстоювати власну гідність, захищати свої права у приватних стосунках, у тому числі за допомогою уповноважених органів державної влади, органів місцевого самоврядування.

2. У цій Програмі терміни вживаються у значеннях, наведених у законах України «Про запобігання та протидію домашньому насильству», «Про забезпечення рівних прав та можливостей жінок і чоловіків», інших нормативно-правових актах.

3. Мета цієї Програми - забезпечення комплексної підтримки та соціально-психологічної реабілітації постраждалих осіб, які потерпають від психологічної, сексуальної, фізичної та/або економічної форм домашнього насильства та/або насильства за ознакою статі.

4. Завданнями цієї Програми є:

сприяння оволодінню постраждалою особою знаннями про основні норми законодавства у сфері запобігання та протидії домашньому насильству та/або насильству за ознакою статі, а також про види відповідальності за його вчинення;

сприяння засвоєнню постраждалою особою моделі сімейних та родинних відносин на засадах гендерної рівності, недискримінації, взаєморозуміння, взаємоповаги та дотримання прав усіх членів родини;

сприяння розвитку емоційного та когнітивного усвідомлення поведінкових патернів насильницької та ненасильницької поведінки;

формування життєвих навичок постановки цілей, фінансової грамотності та планування безпеки;

формування готовності до зміни життєвої ситуації та розроблення плану безпеки.

формування навичок стресостійкості та самозарадності.

5. Організатором виконання цієї Програми є Центр соціальних служб Хорольської міської ради, який забезпечує її проходження постраждалими особами.

6. Постраждалі особи проходять цю Програму за власним бажанням. Під час надання допомоги та захисту постраждалих осіб враховуються вік, стан здоров'я, стать, релігійні переконання, етнічне походження, майновий стан, мовні або інші ознаки, спеціальні потреби таких осіб, зокрема осіб з інвалідністю, осіб, які зазнають дискримінації. Постраждала особа має право на вибір фахівця залежно від статі (за можливості).

7. Цю Програму реалізовує провідний психолог Центру соціальних служб із залученням при необхідності інших спеціалістів, які пройшли відповідне спеціалізоване навчання з проведення програм для постраждалих осіб на замовлення суб'єктів, які здійснюють заходи у сфері запобігання та протидії домашньому насильству та/або насильству за ознакою статі,

До реалізації цієї Програми можуть залучатися підготовлені спеціалісти підприємств, установ, організацій незалежно від форми власності, представники громадських об'єднань, іноземних неурядових організацій, фізичні особи - підприємці, а також фізичні особи, які надають соціальні послуги у сфері запобігання та протидії домашньому насильству та насильству за ознакою статі.

9. Не допускається проведення цієї Програми та Програми для кривдників на території Хорольської міської ради на 2024-2028 роки, затвердженої рішення виконавчого комітету Хорольської міської ради від 18.06.2024 року №277 однією і тією самою особою (фахівцем) для осіб, які є сторонами в одному й тому самому випадку домашнього насильства (постраждала особа та кривдник з однієї родини) та/або насильства за ознакою статі.

10. Спілкування з постраждалою особою проводиться зрозумілою їй мовою або через перекладача чи залучену третю особу, якій постраждала особа довіряє, яка володіє мовою, зрозумілою постраждалій особі, та/або володіє методиками з питань інклюзивності з урахуванням її особистих потреб та емоційного стану.

Постраждалій особі з інтелектуальними та сенсорними порушеннями забезпечується проходження цієї Програми доступним способом, зокрема, із застосуванням жестової мови, шрифту Брайля, підходів універсального дизайну та розумного пристосування.

11. Приміщення (будівля, споруда), в якому реалізується ця Програма, має бути забезпечене всіма комунальними послугами, відповідати державним будівельним і санітарно-гігієнічним нормам, вимогам пожежної безпеки, доступності для маломобільних груп населення, зокрема для осіб з інвалідністю.

## **II. Методологічні засади**

1. Цю Програму розроблено на засадах когнітивно-поведінкової, діалектичної та групової психотерапії.

2. Фахівці, які реалізують цю Програму, повинні дотримуватись таких принципів:

забезпечення рівних прав та можливостей жінок і чоловіків;

безбар'єрності;

конфіденційності та захисту персональних даних відповідно до вимог Закону України «Про захист персональних даних» (збереження особистої інформації та нерозголошення конфіденційної інформації без згоди особи);

дотримання прав та свобод людини в процесі роботи з постраждалою особою;

недопущення дискримінації (дотримання права постраждалої особи на отримання послуг незалежно від раси, кольору шкіри, політичних, релігійних та інших переконань, статі, віку, інвалідності, етнічного та соціального походження, громадянства, сімейного та майнового стану, місця проживання, мовними або іншими ознаками, які були, є та можуть бути дійсними або припущеними);

компетентності та професіоналізму (застосування спеціальних знань з питань запобігання та протидії домашньому насильству та/або насильству за ознакою статі);

комплексності (поєднання різних форм і методів роботи в межах проведення цієї Типової програми для постраждалої особи з урахуванням віку, статі, індивідуальних особливостей постраждалої особи).

### 3. Характеристика цієї Програми:

цільова група - постраждалі особи;

кількість діагностичних занять - 8 занять, 1 заняття - 1 година;

кількість індивідуальних занять - 10 занять, 1 заняття - 1 година;

кількість мотиваційних консультацій - 2 заняття, 1 заняття - 1 година;

кількість групових занять - 13 занять, 1 заняття - 3 години;

кількість сімейних консультацій - 3 заняття, 1 заняття - 3 години.

## III. Проходження цієї Програми

1. Проходження цієї Програми розпочинається діагностуванням постраждалої особи.

2. В основу цієї Програми покладено загальні принципи психологічної підтримки, що полягають в поєднанні діагностичного блоку, блоків мотиваційного та сімейного консультування, блоків індивідуальної та групової роботи:

1) діагностичний блок передбачає проведення первинної діагностики психоемоційного стану та потреб, особистісних особливостей постраждалої

особи, виявлення залежної/співзалежної поведінки та підсумкового оцінювання результативності проходження цієї Програми;

2) мотиваційний блок спрямовано на визначення та підвищення рівня мотивації для участі у груповій роботі в межах цієї Програми, формування або підвищення мотивації для зміни залежної/співзалежної поведінки;

3) блок індивідуальної та групової роботи передбачає висвітлення відповідних тем;

4) блок сімейного консультування передбачає роботу з членами родини (за необхідності та за згодою постраждалої особи) щодо врегулювання конфліктів, ескалація яких може спричинити випадки домашнього насильства та/або насильства за ознакою статі, надання знань та формування навичок врегулювання конфліктів ненасильницькими методами.

3. Ця Програма передбачає застосування інтерактивних форм і методів роботи з метою засвоєння інформації та відпрацювання необхідних навичок, використання на практиці отриманих знань і вмінь.

4. Теми цієї Програми (як індивідуальних, так і групових занять) висвітлюють питання, спрямовані на розвиток особистості, мотивацію до активної участі в процесі планування подальшого життя тощо і можуть змінюватися відповідно до потреб постраждалої особи.

#### **IV. Тематичний план цієї Програми**

Розподіл часу за блоками і темами здійснюється відповідно [додатка](#) до цієї Програми.

|  |                                                                |
|--|----------------------------------------------------------------|
|  | Додаток<br>до Програми<br>для постраждалих осіб<br>(розділ IV) |
|--|----------------------------------------------------------------|

**РОЗПОДІЛ ЧАСУ  
за блоками і темами**

| №             | Назва блоків, тема                                                                                                                                                                                                                       | Кількість годин         |                   |
|---------------|------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|-------------------------|-------------------|
|               |                                                                                                                                                                                                                                          | Індивідуальна<br>робота | Групова<br>робота |
| 1             | 2                                                                                                                                                                                                                                        | 3                       | 4                 |
| <b>Блок 1</b> | <b>Зміст і методи діагностики постраждалої особи</b>                                                                                                                                                                                     | <b>6 год</b>            |                   |
| Тема 1        | Діагностичні методики визначення психоемоційного стану та особистісних особливостей постраждалої особи                                                                                                                                   | 2 год                   |                   |
| Тема 2        | Карта первинного психологічного обстеження постраждалої особи (діагностика потреб)                                                                                                                                                       | 2 год                   |                   |
| Тема 3        | Напівстандартизоване інтерв'ювання задля виявлення залежної та / або співзалежної поведінки постраждалої особи                                                                                                                           | 2 год                   |                   |
| <b>Блок 2</b> | <b>Зміст індивідуальної роботи з постраждалою особою</b>                                                                                                                                                                                 | <b>10 год</b>           |                   |
| Тема 1        | Психоедукація щодо психологічних засад індивідуальної та групової роботи. Дослідження індивідуальних чинників (історія дитинства, індивідуальний досвід, сформовані деструктивні переконання тощо) патернів поведінки постраждалої особи | 1 год                   |                   |
| Тема 2        | Розвиток емоційного інтелекту. Усвідомлення власних емоцій та почуттів                                                                                                                                                                   | 1 год                   |                   |

|               |                                                                                                                                                                       |              |               |
|---------------|-----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|--------------|---------------|
| Тема 3        | Когнітивна робота. Мотиви поведінки. Усвідомлення взаємозв'язку думок, емоцій і поведінки. Робота з деструктивними переконаннями                                      | 2 год        |               |
| Тема 4        | Поведінкова робота. Аналіз дисфункційної поведінки. Моделювання адаптивної поведінки. Формування здатності задоволення потреби у безпеці                              | 2 год        |               |
| Тема 5        | Моделювання взаємозв'язку думок, емоцій і поведінки                                                                                                                   | 2 год        |               |
| Тема 6        | Формування здатності аналізувати власні потреби. Моделювання поведінкових сценаріїв задоволення особистих потреб                                                      | 2 год        |               |
| <b>Блок 3</b> | <b>Мотиваційне консультування (спрямоване на визначення рівня мотивації для участі у груповій роботі, формування або підвищення мотивації)</b>                        | <b>2 год</b> |               |
| <b>Блок 4</b> | <b>Зміст групової роботи з постраждалою особою</b>                                                                                                                    |              | <b>39 год</b> |
| Тема 1        | Вступ до Програми. Знайомство. Напрацювання правил роботи групи. Арт-терапевтичні техніки у роботі групи                                                              |              | 3 год         |
| Тема 2        | Сутність домашнього насильства та/або насильства за ознакою статі. Форми насильства та діяння, які потрібно вважати насильством. Цикл насильства. Гендерні стереотипи |              | 6 год         |
| Тема 3        | Суспільні та особистісні наслідки й відповідальність за вчинення домашнього насильства та / або насильства за ознакою статі                                           |              | 3 год         |
| Тема 4        | Визначення індивідуальних цілей і побудова перспективних планів щодо відновлення власного життя, формування                                                           |              | 3 год         |

|                 |                                                                                                                                                                                                                                                                                           |               |               |
|-----------------|-------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|---------------|---------------|
|                 | або покращення навичок фінансової грамотності                                                                                                                                                                                                                                             |               |               |
| Тема 5          | Формування навичок аналізу соціальної ситуації. Усвідомлення власних кордонів та кордонів інших людей                                                                                                                                                                                     |               | 3 год         |
| Тема 6          | Формування навичок ефективної комунікації та конструктивного спілкування                                                                                                                                                                                                                  |               | 6 год         |
| Тема 7          | Відновлення внутрішніх ресурсів і розвиток соціальних зв'язків як зовнішніх ресурсів, у тому числі формування навичок саморегуляції                                                                                                                                                       |               | 6 год         |
| Тема 8          | Актуалізація ціннісної сфери особистості. Формування цілей і перспективних життєвих планів. Консультаційні заходи щодо підвищення мотиваційного потенціалу                                                                                                                                |               | 6 год         |
| Тема 9          | Підсумки участі в Програмі                                                                                                                                                                                                                                                                |               | 3 год         |
| <b>Блок 5</b>   | <b>Підсумкова діагностика за результатами проходження Програми. Складання плану безпеки</b>                                                                                                                                                                                               | <b>2 год</b>  |               |
| <b>Блок 6</b>   | <b>Сімейне консультування постраждалої особи та членів її родини щодо врегулювання конфліктів, ескалація яких може спричинити випадки домашнього насильства та/або насильства за ознакою статі. Надання знань та формування навичок врегулювання конфліктів ненасильницькими методами</b> |               | <b>9 год</b>  |
| <b>Підсумок</b> |                                                                                                                                                                                                                                                                                           | <b>20 год</b> | <b>48 год</b> |

Директор Центру соціальних  
служб Хорольської міської ради

Наталія БРОВКО